

ଖଜୁରୀ ଗଛ ତ ପାହାଚ ପାହାଚ
କେତେ ବାହୁନିବ ଗୁଣ ଲୋ
କମ୍ପାନୀ ପଛକୁ କଂଗ୍ରେସ ଅଇଲା
କଟା ଘା'କୁ ଯେହ୍ନେ ଲୁଣ ଦେଲା ।୦ ।

ଧାନ ନଉତିକ ହେଲା ଦେଡ଼ଟଙ୍କା
କପଡ଼ା ନ ମିଳେ କାହିଁ;
ସାତ ନାହୁରାରେ ଚିନି ଛଟାଙ୍କିଏ,
ସେତକ କିଲାପୋତେଇ
ବୋଟ ଉପରକୁ କିଣି ମହାସୁଲ
ଟଙ୍କା ନୁହେଁ ଅଣା ଶୂନ ଲୋ ।

ଚଢ଼ା ହେଲା ଭାଉ,
ଜମି ନେଲା ସାହୁ;
ବଞ୍ଚିବି କି ଆଉ?
ଧୋବା ଟୋପି ଦାଉ
ଅଧିକ ହେଲାଣି ରଣ ଲୋ ।୧ ।

କାବ୍ୟକୃତି - ଗୀତି କବିତା

ଖଜୁରୀ ଗଛ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

କଳା ଚିକି ମିକି ମଟର ଗାଡ଼ିଲେ।

କାଳିଆ ବସିଛି ତହିଁ

ଶୁଖିଲା ଭୂଇଁରେ ବାଳିଆ ପିଚୁଛି

ସେ କାଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଜେଇଁ ।

ଆମେ ମାଟି କାଟି

ମରୁ ଖଟି ଖଟି

ପୋକ ମାଛିଠାରୁ ହୀନ ଲୋ । ୨ ।

ହଳ କରି କରି ବଳ ଝଡ଼ି ଗଲା

ପେଟେ ନୋହିଲା ଓଦା

ହାଟେ ବାଟେ ଘାଟେ ଟିକସ ଆକଟି

କନିକା ମାରୁଛି କୁଦା ।

ପଡ଼ିଲାଣି ଜଣା ହୋଇଛି ଯୋଜନା,

ଖଜଣା ହେବ ଦି' ଗୁଣ ଲୋ । ୩ ।

ବିନା ବିଚାରରେ ଅଟକ ଆଇନ;

ତୁଣ୍ଡେ ବାନ୍ଧି ଦେଲା ତୁଣ୍ଡି;

ପାଟି ଖୋଲିବାକୁ ଶକତି କାହାର;

ମାତାଲର ସାକ୍ଷୀ ଶୁଣି ।

ହେ ଚୌରାଳିଶ ତଳାଈଁ ଦେଶ ।

ରାମରାଜ୍ୟ ପୋଥି ଶୁଣ ଲୋ ।ଃ ।

କଳା ଭାଲୁ ମୋର ଗାଲୁଗହୀରରେ

ବାରବାଟୀ କରେ ତାଷ

ଫସଲ ବଢୁଛି ନିଶ ମୋଡ଼େ ଟାଣେ,

ବିଲରେ ବଢୁଛି ବହଳ ଘାସ

କହେ ଜମିଦାର ଜମିରୁ ନିକଳ

(ଏଥର) ଆକାଶେ ବିହନ ବୁଣ ଲୋ ।ଃ ।

ଗୋରା ବେପାରୀ କି ଜୋରା ବେପାରୀ ଲୋ

ମିଳିଗଲେ ଦୁଇ ମିତ

ଚାରି ଚିରେ ମୁହଁ ଲଗାଇ ଦୁହଁଲେ

ଅସଂଭାଳ ଦେଶହିତ

ସେବା ଭାବେ ଲୁଚି ଲାଭ ନେଲେ ଛୁଟି,

ମଞ୍ଜିକୁ କାଟିଲେ ଘୁଣ ଲୋ ।

ଆପଣା ପେଟକୁ ନିଅନ୍ତୁ ଦରମା

କାହିଁ କିଣିବ ଶାଢ଼ି,

ସଂସାରୀ ହେବାକୁ ଆମକୁ କି ସାଜେ?

ଭାରିଯାକୁ ଦେଲି ଛାଡ଼ି;

ଘରଭଡ଼ା ହେଲା ସାତ ଗୁଣ ଚଡ଼ା

ଅଧିକ ହେଇଲା ରଣଲୋ ।

(୧)

ଶୁଣ ଶୁଣ ଭାଇ ମରମ ଫିଟାଇ କହିଲି

କାକ ପୋଷିଥିଲା କୋଇଲି ।

ଯେତେ ସେ ରାବିଲା ଯେତେ ଶିଖାଇଲା

ମୁଁ ତ କା- କା କେବେ ନୋହିଲି ।

କହେ ମାର୍କସ୍‌ବାଦ ସବୁଠୁ ଦରିଦ୍ର

ଜନତାର ଦାବି ପହିଲି ।

(ଅସମାପ୍ତ)

(୨)

ଖଣ୍ଡ ହାତେ ଦେଲି ଖଣ୍ଡା

ଶୁଣ ମୋ ଭଉଣୀ ଦୁଃଖୀର ଦୟିନୀ

କଂଗ୍ରେସ ଆଇନ କଥା ।

ଜମିଦାର ଚଣା- ଖୁଆକୁ ଖଜଣା

ଚାଷୀମୁଣ୍ଡେ ବୋଲା ଅଠା ।

ଏହି ସେ କନିକା ଗଣି ତୁଲି ଝିଙ୍କା

କଷା ହୁଏ ଯାର କର ।

(ଅସମାପ୍ତ)

(୩)

ବୃଥା ନୁହେଁ, ନୁହଁ ତାହା ଖାଲି ଦସ୍ତଖତ

ରୁଷ, ଅଂରେଜ, ଫରାସୀ, ଚୀନ୍, ଓ ଭାରତ

ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଖୀରସ୍ତାନ ବୌଦ୍ଧ

ନିଗ୍ରୋ ଆଉ ଗୋରା ମିଳି କୁଟୀର ଓ ସୌଧ

ଜାତି ଧର୍ମ, ଭାଷା ସବୁ ସୀମାବଦ୍ଧ ଢେଙ୍କ

ଏକ ଫର୍ଦ୍ଦେ ରଖାଯାଏ... ସଇ ।

କାବ୍ୟକୃତି - ଗୀତି କବିତା

ଶତ୍ରୁରୀ ଗଛ

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

(ଅସନାୟ)

www.jataayu.org